

Prihova; Dimec Srečko, St. Janž na Vinski gori; Košuta Helena, Drka; Mihevc Jožef, Polje; Race Josipina, Dramlje; Rudolf Fridrik, Pertoča; Kifer Doroteja, Krašnja; Novak Pavlina, Pince; Primož Lidija, St. Jernč; Bakoš Ludvik, Sladka gora; Zigon Milena, Zagorje pri Kozjem; Kopčavar Marija, Zelezniški; Velikonje Terezija, Dobje; Videnič Alojz, Soteska; Pristov Marija, Čatež ob Savi; Ložar Miroslava, St. Peter; Benčina Marija, Stari trg; Grbec Ema, Mežica; Dernač Vladimir, Bloke; Zadel Leopoldina, Planina

pri Sevnici; Zajc Albina, Tepanje; Kac Ljudmila, Dobovec; Lampret Zorana, Sv. Miklavž; Lipičnik Marija, Dobro; Medved Anica, Svetone; Merkuš Alica, Sv. Barbara v Haložah; Merčun Leopold, Nemška Loka; Motoh Josipina, Sv. Jurij ob Taboru; Musar Ana, Dole pri Litiji; Plantan Ivan, Dobovec; Zorko Bogomir, Sv. Primož; Habinc Zofija, Sv. Jurij; Hrobat Leopold, Smartno ob Dreti; Stiglic Marija, St. Janž na Vinski gori; Šmitek Antonija, Horjul; Urek Vera, Sv. Florjan; Trobec Ida, Črni vrh; Turk Marija, Radmirje.

Iz listov

— I O neznajnejših. Vedno so bili ljudje in vedno bodo taki, ki so pripravljene, da se preobrnejo; v razburkanih časih je takih primerov posebno veliko.

Vsak tak primer je treba vzeti resno, zakaj taka stvar prizadeva vso javnost in množico njene nevarnosti. Preden pa ga vzamemo tragično, bi se morali vprašati, kako se je tak človek obnašal prej. Ali je res poznal to, proti čemu se je takrat boril, ali pa se je boril proti tisti stvari kar tako, ker so jo napadali tudi drugi, medtem ko je bil s tem nazorom, ki ga sedaj naenkrat sam izpoveduje, že takrat, ko je proti njemu zabavljal, podzavestno v duhovnem sorodstvu? Ali je mož, se moramo vprašati, čigar besede vedno izražajo samo najgloblje prepričanje, ali pa se ravna po vetru in spada k tistim, ki vedno tulijo z volkovi? Ali ni mogoče napadati tuji nazor in režim s takimi razlogi in s takimi besedami ter v takem tonu, da si že takrat moral imeti vtis, da njegova strast ni prista in da je zato tako glasen, da bi samega sebe štivil pred morebitnimi skušnjavami, ki so ga sedaj premagale?

Najmočnejši ni tisti, ki, preden pride vrsta nanj, najbolj glasno kriči; najtrdnější ni tisti, ki svojo zvestobo in ljubezen ali pa sovrastvo kaže na javnem trgu; najboljši patriot ni tisti, ki tuj režim psuje in lastnega brani na tan način, ki ne ustreza domačemu pravu.

Kreposti, ki jih posebno danes potrebujemo, so: bister pogled, ki zna z višjega stališča ločiti dobro od slabega, uporabljivo od negodnega; neomajna tiha vera, ki je tako trdna, da je ni treba venomer kazati in pridigati; volja, ki se ne trosi v nepotrebnem bahanju; molčeca zvestoba, ki je enkrat za vselej prisegla, da se bo držala bistvenega in ga ne bo zavrgla, ker sama sebe pozna in ve, da življenje brez teh vrednot zanjo ne bi bilo več življenje. »Slovenec« 8. dec.

— I Solstvo v Rusiji. V zvezi s proslavo Stalinove ustave objavlja ves sovjetski tisk članke, ki prinašajo statistične podatke o uspehih, ki jih je Sovjetska unija dosegla na vseh poljih udejstvovanja. V šole hodi 47 milijonov oseb, kar pomeni četrtno vsega prebivalstva. — »Slovenski narod« 6. dec.

— I Pravica do vzgoje. Tisti, ki se tako radi sklicujejo na naravo, naj nam povedo, kako je tam zunaj v stvarstvu. Kdo uči mlade lastovke letati? Kdo uči mlade mučke mišev loviti? Ali ste že kdaj opazovali mlade lastovke, ko se izpeljujejo, ko zapuščajo gnezdo? Po vaši narava, po naše pa je Stvarnik narave že živalim izročil nalogo in dolžnost, odrediti svoj rod in ga usposobiti za življenje. Če je Stvarnik že v kraljestvu živalstva

Mladinska matica

— mm Prosimo poverjenike, da obvestijo učitelje, ki poučujejo v prvih razredih, da je pravkar izšel 6. zvezek Cicibanove knjižnice. V tem zvezku so ponatisnjeni najboljši pripetki iz razprodanega prvega in tretjega zvezka, je pa tudi nekaj povsem novih stvari. Knjižnico je emotno ilustriral Milko Bambič. Uredil jo je Josip Ribičič. Cena din 2,— za izvod.

— mm Ker nam je pošla druga številka letošnjega »Našega roda«, prosimo poverjenike, ki imajo morda še kaj nerazprodanih izvodov te številke, da nam jih takoj vrnejo, da bomo mogli postreči z njimi nove naročnike.

— mm Na šole smo poslali frankirane dopisnice s prošnjo, da se javijo poverjeniki. Doslej so se javili 503 poverjeniki. Mnogo šol dozdaj še ni odgovorilo.

— mm Mladinske pisateljice opozarjamo na literarni natečaj Mladinske matice za realno delo, primerno za mladino višjih razredov. Literarna nagrada je določena v višini 2500 din, obseg dela na 5 do 6 pol male osmerke. Za nagrado pridejo v poštev le izvirna, še neobjavljena dela. Rokopisi naj se pošljejo po pošti v dveh tipkanih izvodih popolnoma anonimno.

Naša gospodarska organizacija

— g Zadrudnikom Učit. samopomoči. V oktobru in novembru 1940. Vas je zadrudna uprava opozorila na zadrudne knjižice. Zadnji položnici smo priložili vsem zadrudnikom tiskana navodila za prepis zadrudne knjižice. Potrebno je: 1. Pismena izjava o izgubljenem originalu, 2. razveljavljenje zadrudne knjižice, če je v nepoklicanih roki, 3. za prepis je poslali znamk za din 10,—. Vsem tistim, ki so se oglasili za prepise in spolnili vse tri pogoje, je zadrudna uprava že poslala prepise. Kdor se je za prepis zadrudne knjižice že oglasil, pa ga do zdaj še ni prejel, ta gotovo ni spolnil vseh treh pogojev. Naj stori to in prejel bo prepis.

odločil roditeljem to važno nalogo, koliko bolj gotovo jo je naložil v kraljestvu človeštva ljudem! V to sveto delo se ne sme nihče svojevoljno vmešavati. Sola in razna društva so le pomočniki staršem in roditeljem, nikdar si pa ne smejo dovoliti, stopiti na mesto staršev. Kaj pa šole, če hoče država prevzeti ali odvzeti staršem to dolžnost, kakor je to zahteval Likurg v starodavni Sparti, kakor zahtevajo to voditelji socialističnih držav? Pokojni dr. Krek je nemalokrat rekel: »Država je najslabši gospodar. Njegova beseda bi veljala tudi o državni vzgojitelji. Vzgojo naj nadzira v vzgojo naj se pa ne vmešava. Vzgoja sloni na ljubezni, ne pa na paragrafu. — »Domoljub« 4. dec. 1940.

— I Načrt zakona o iztrebljanju tuberkuloze je naslov razprave dr. Zivka Lapajneje v »Slovenskem narodu« z dne 7. dec., iz katere posnemamo tudi naslednje: Mlad gimnazijski suplent, oženjen, z dvema otrokoma, oboli za odprto tuberkulozo. Odide v sanatorij, vzlic ugodnostim gladuje medtem rodbina, po 2 letnem bivanju v sanatoriju pride v bolnico, čez pol leta exitus. Ker je bolehal za odprto tbc, je moral zapustiti šolo, med boleznijo je gmotno upraviteljsko rodbino, efekt sanatorija in bolnice: exitus! Socialno misleč človek si misli: zakon je pravilen, toda krut in popolnoma asocijalnega. Ako mora učitelj zaradi tbc v zdravilišče, bi morala medtem rodbina prejemati vse njegove prejeme, on pa bi se moral zdraviti brezplačno in na najboljši način. Zakon je tu predpisal nekaj popolnoma asocijalnega. Bolezen obravnava zakon na isti način kakor zločin, ki ima za posledico izgubo službe.

— I Šolske spalnice pod zemljo. V Frankfurtu v Nemčiji so dobili zanimivo novost, ki spada v »okvir sedanje vojne«. Oblast je namreč izdala nalog, da morajo služiti šolska podzemeljska zaklonišča izključno šolski mladini. V zakloniščih bodo poleg drugega urejene tudi spalnice, v katerih bodo mogli ostati šolski otroci tudi čez noč, če bi na priliko trajal protiletalski alarm ves dan. »Večernik« 7. decembra.

— t Ko pridete v Ljubljano, Maribor ali Celje, ne pozabite obiskati Knjižarno Učiteljske tiskarne.

— t Za pouk zgodovine in zemljepisja si nabavite zgodovinske in zemljepisne sličice. Serija 30 zgodovinskih ali 30 zemljepisnih slik stane 4 din.

— t Šol, odróm priporočamo mladinsko igro »Sirota«, ki jo je spisal priznani pisatelj Anton Ingolič.

no. Šele ob izidu tekmovalca se bodo javili avtorji z imeni in naslovi. Rok za vlaganje rokopiesov poteče 15. januarja 1941.

— mm Knjižna založba »Filipović« v Zagrebu, ki je svoj čas po slikopisnem Ribičičevem »Mihecu in Jakcu« priredila »Mirka in Marka«, je pravkar izdala v hrvaškem prevodu Ribičičevega »Miškočina«. Prevod je izšel z originalnimi Justinovimi ilustracijami in nosi ime »Mišo in mišulja«. Delo je prevedel urednik hrvaškega mladinskega lista »Smilja« V. Cvitan, »Novosti« od 8. decembra t. l. prinašajo o knjigi laskavo oceno.

— mm Na željo nekaterih naših poverjenikov sporočamo, da sta »Naš rod« in knjige Mladinske matice priporočila ministrstvo prosvete z odlokom O. n. br. 51.443 z dne 30. julija 1931. ter kraljevska banska uprava z odlokom IV. št. 14.746/J z dne 4. oktobra 1939.

Za svoje uspešno kulturno delo je poleg tega dobila Mladinska matica posebno pohvalno diplomu od Kraljevega fonda št. 6352 z dne 8. junija 1937.

O tem, da bi mogel kdo ovirati širjenje »Našega roda« po šolah, torej ne more biti niti govora.

Učiteljski pevski zbor JUU Emil Adamič

— pev. Obvestilo. Prihodnji pevski tečaj se bo vršil 6., 7., 8. in 9. januarja 1941. v prostorih Glasbene Matice v Ljubljani. Tečaj je obvezen za vse tisto članstvo, ki je prejelo okrožnice. — Pred dnevi smo poslali na naslove posameznikov tri skladbe za domač studij. — Poslane note in vse druge, ki jih imajo še pevci doma, naj prinesejo pevci na prihodnji pevski tečaj. Tajnik.

Šolski radio

— r Torek, 17. decembra 1940., ob 14.15:

»Bloke, zibelka slovenskega smučarstva«.

Razgovor smučarskega učitelja Janka Slicherla z učencem o smuški zgodovini: Smučanje včasih in danes. Prvi sledovi smučanja. Kaj piše prvi krajepisec Slovenije, Janez Vajkard Valvazor o smučanju na Blokah. (1689.) Preprosti bloški plohi. Smuči kot prometno sredstvo. Mlado in staro na smučeh od zibelke do groba. Dan smučarskega veselja. Smučarske igre. Pristna ljudska smučarska govorica. Smuški muzej na Blokah bo naša zgodovinska posebnost.

— r Petek, 20. decembra 1940., ob 11. uri:

»Božič na morju«.

a) na prekoceanskem parniku,

b) na tovornem parobrodu,

c) na vojni ladji.

Vmes opis božičnih otokov, od kod imamo božično drevesce, kako je nastala pesem »Sveta noč« itd.

Učilo: zemljevid zemeljskih polut.

Opisuje g. Viktor Pirnat.

— r V kmetijskem radiu bo v nedeljo, 15. decembra, ob 17. uri predaval g. Gunde Lojze: Spori v živinski trgovini.

Narod ima siguren občutek za vse ono, kar je zdravično. Ni le slučajno, da se ravno pri nas popije toliko bele kave. Naše gospodinje ju vedo mojstrsko pripraviti. Naravno, s »Kolinsko« to vedno dobro uspe.

Kolinska
IZREDNO IZDATNA
KVALITETNA CIKORIJA

Stanovska organizacija JUU

Dabla

— JUU — SRESKO DRUŠTVO RADOVLJICA bo imelo svoje redno zborovanje v soboto, dne 14. decembra 1940., ob pol 11. uri v šolskem poslopju na Jesenicah. Poleg običajnega dnevnega reda nam bo predaval tovariš Kunst Vili o elektriki v sodobni šoli. S seboj bo prinesel tudi vse potrebne aparate in bo pokazal glavne poskuse, ki so namenjeni ljudski šoli. Če samo predavanje zahteva, da se zborovanja udeleži vse članstvo.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO SKOFJA LOKA sporoča vsem tovarišem in tovarišicam naslednje: Odbor Učiteljskega društva je po svojem položaju dolžan, da skrbi za red in točnost in poslovanju. To velja tudi glede članarine. Da spravimo vprašanje rednega vplačevanja članarine v pravi red, so se na zadnjem zborovanju določili za posamezne šole poverjeniki, ki bodo pri članstvu vsak mesec sproti pobirali članarino za JUU. Poverjeniki so se določili takole: za Bukovščico tov. Oton Fink, za Dražgoše tov. Jeglič Alojzija, za Sv. Lenart tov. Nuša Pevc, za Reteče tov. Marija Ditrich, za deško šolo v Škofji Loki tov. Pagon Alberta, za meščansko šolo tov. Celjar Anica, za Trato tov. Založar Ciril, za Gabrč tov. Kerkoč Marija, za Javorje tov. Marenčič Marija, za Poljane tov. Srečko Gostinčar, za Selca tov. Jože Zupančič, za Sovodnjem tov. Beti Elizabeta Pokornova, za Trebijo tov. Josip Krapš, za Zabrdo tov. Radoslav Kovač, za Zali log tov. Rudolf Triller, za Zabnicno tov. Anton Vidic, za Zelezničke tov. Antonija Demšarjeva in za Martinj vrh tov. Vidmar Franc. Kolikor želijo tovariši in tovarišice ohraniti sedanji način vplačevanja, jim tega nihče ne brani. Saj gre pri vsem samo za ustvaritev reda. Nadalje: pri zaostankarjih se bodo sedanja vplačila zaračunavala za zaostanke. Članarino je vplačevati mesečno naprej! Taka je tudi obveznost društva do sekcije. Prosimo: Kadar nakažete zneske, navedite na poštni položnici točno, čemu pošiljate denar! Oni, ki ste jih prejeli, ne pozabite vrniti »Potrdil«. Prihodnje zborovanje bo v soboto, 18. januarja, v Škofji Loki. Po zborovanju bo ogled nekaterih loških tovarn. Tovariško pozdravljamo! — Odbor.

Poročila

— JUU — SRESKO DRUŠTVO SLOVENJ GRADEC je zborovalo v soboto, dne 7. decembra 1940., v Slovenjem Gradcu ob navzočnosti 33 članov od vpisanih 41, na novo pa sta pristopila tova. Glavan iz St. Janža in tova. Lestan iz Pameč.

Izmed dopisov je prečital tajnik dopise o prepovedi in dovolitvi zborovanj sreskih učiteljskih društev ter dopis o zaščiti članstva.

Predsednik tov. Kavčič je podal poročilo o banovinski skupščini in delu sekcije ter komentarje k člankoma v stanovskem glasilu — »Naša delegacija«.

Tov. Zolnir je predaval o sredstvih za dvig šolskega obiska v našem srezu, ki je na zadnjem mestu v Sloveniji. Prikazal je tudi možnosti naše trenutne samopomoči za izboljšanje šolskega obiska, dokler se ne ukine čl. 61 zakona o narodnih šolah, ki nam naše visoko organizirano šolstvo vedno bolj in bolj uničuje. Ker pa razpolagamo krajevno in časovno z različnimi sredstvi, je priporočal učiteljstvu, da organizira po šolah smučarstvo, ker bi ravno od smučarstva kot prometnega sredstva lahko imel šolski pouk največje koristi! Podal je točna navodila o izdelavi smuč, okovja, palic in stremen v vaški šoli, zraven pa tudi metodična navodila za teoretični in praktični pouk smučanja v ljudskih šolah. S tova. Furlanijem sta se javila učiteljstvu na razpolago, da ga izvežbata ob nedeljah na terenu, sicer bo pa tova. Zolnir razposlal po želji vsa navodila posameznim šolah.

Predsednik je zaključil zborovanje ob 12. uri.

Kavčič, predsednik. Zolnir, tajnik.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO LASKO je zborovalo v soboto, dne 12. oktobra 1940., v ljudski šoli v Zidanem mostu. Udeležba: 63 članov in članic.

Zborovanje je otvoril tov. predsednik Mahkota Milan. Uvodoma je pozdravil gosp. sr. šol. nadzornika Vranca Ernesta kot predstavnik sr. načelstva in vse navzoče. Zahvaljuje se tovarišici podpredsednici Plavšak Marti in tov. Kimovcu, da sta vodila društvo medtem, ko je bil pri vojaki, in obžaluje izstop tov. podpredsednice iz uprave.

Tajniško poročilo je podala tov. tajnica Urbajs A. in v njem je očrtala delo v društvu. O finančnem stanju je poročal tov. blagajnik. Revizijsko poročilo je podal tov. Sušnik, ki predlaga odboru razrešnico in se ista soglasno osvoji. Za delegate na banov. skupščino so bili izvoljeni tovariši: Mahkota Milan, Rihar Rafael, Kimovec France, za glavno skupščino pa Mahkota in Kimovec. Stilizirani so bili trije predlogi za banovinsko skupščino, ki so se tikali predvsem znižanja članarine. Vzburili so obširno, a stvarno debato. Častno razsodišče je ostalo neizpremenjeno.

Urbajs, tajnica. Mahkota Milan, preds.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO V MURSKI SOBOTI je zborovalo 4. decembra 1940. v Sokolskem domu v Murski Soboti. Po izčrpnem poročilu tov. predsednika Hajnska Franca za banovinske skupščine so sledila poročila ostalih društvenih funkcionarjev. — Tov. predsednik je v poročilu o spremembah v članstvu ugotovil, da je moral začasno odložiti mesto tajništva v društvu tov. Kramberger Joško, ker je bil z min. odlokom po § 104, toč. 16. in § 110. odpuščeno iz državne službe. Po poročilu je sledilo predavanje g. ing. Zobca Iva, ravnat. gim., »O kemični vojni«. Predavanje je bilo zelo zanimivo in aktualno za današnje dni. Bila je sprejeta sledeča resolucija:

1. Z ozirom na porast cen življenjskim potrebščinam, ki so dosegle že nad 100 %, zahtevamo, da se državnim, samoupravnim uradnikom in državnim upokojencem takoj zvišajo mesečni prejemki vsaj za 500 din mesečno.

2. Zahtevamo ukinitve § 76. zakona o uradnikih. Zahtevamo »Zvezo držav. nameščencev«, če hočemo, da bodo rezultati naše borbe za zboljšanje gmotnih razmer doseženi.

3. Naši organizaciji naj bo najvažnejši program dela v današnjih časih »zboljšanje gmotnih razmer uradništva«, vse druge borbe naj imajo podrejeni značaj.

4. Da bo imelo učiteljevo delo na službenem mestu večji in tudi trajnejši uspeh, je potrebna stalnost učitelja na mestu.

5. Nujna potreba je, da se prazna učiteljska mesta v obmejnih srezih takoj zasedejo z abiturienti, ki pridejo že ta mesec iz učiteljskih. Naj se ne dogaja še naprej, da ostanejo obmejne šole brez učiteljev, kakor se je to dogajalo do danes. Če ne bo vse tako, kakor bi moralo biti na meji, ne sklicujte se na učitelja, da ni storil svoje dolžnosti.

Udeležba je bila nad vse pričakovanje lepa. Prihodnje zborovanje bo 8. februarja 1941. v Murski Soboti.

Hajnshek Franc, preds.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO KOZJJE je zborovalo v soboto, dne 7. decembra t. l., v ljudski šoli v Kozjem.

Po uvodnih besedah in pozdravih tovarišev(ice), ki so bili v zadnjem času premeščeni na področje našega društva ali pa so na novo vstopili v organizacijo, je predsednik podal situacijsko poročilo, v katerem je orisal položaj v organizaciji, odnos našega društva do vodstva organizacije in končno predlagal, naj si društvo za svoj interni delovni program osvoji za to leto program Učiteljskega pokreta, ki bo objavljen po božičnih praznikih. Kot uvod temu delu naj bi služilo predavanje »Spoznavanje šolskega razreda«.

Poročilo o delu in poteku banovinske skupščine so bili sprejeti sledeči sklepi: